

به نام خدا

نوجوانان

هوش هیجانی، کمرویی و محبوبیت اجتماعی

مؤلف :

عصمت هاشمی

انتشارات ارسطو
(چاپ و نشر ایران)

۱۳۹۴

سرشناسه: هاشمی، عصمت، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور: نوجوانان، هوش هیجانی، کمرویی و محبوبیت اجتماعی
مشخصات نشر: مشهد: ارسطو، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۳۹ ص.: مصور، جدول.
شابک: ۶-۶۷-۷۵۵۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر
یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل
دسترسی است.
یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۲ - ۱۳۹.
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۰۳۹۰۲

نام کتاب: نوجوانان، هوش هیجانی، کمرویی و محبوبیت اجتماعی
مؤلف: عصمت هاشمی
ناشر: ارسطو (چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴
چاپ: مهتاب
قیمت: ۷۵۰۰ تومان
شابک: ۶-۶۷-۷۵۵۸-۶۰۰-۹۷۸
تلفن های مرکز پخش: ۵۰۹۶۱۴۵ - ۳۵۰۹۶۱۴۶ - ۰۵۱
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	فهرست جداول
۶	فهرست اشکال

فصل اول: مقدمه و بیان مسأله

۸	مقدمه
۹	۱-۱- بیان مسئله
۱۱	۲-۱- دیدگاه تحقیق
۱۲	۳-۱- دشواری سنجش هوش هیجانی
۱۴	۴-۱- اهداف تحقیق
۱۴	۵-۱- ضرورت انجام این تحقیق
۱۰	۶-۱- کاربردهای تحقیق
۱۵	۷-۱- سئوالات پژوهشی
۱۶	۸-۱- فرضیات پژوهشی
۱۶	۹-۱- تعریف عملیاتی واژه های کلیدی

فصل دوم: گستره نظری و پیشینه تحقیق:

۲۰	۱-۲- ابعاد هوش هیجانی در فرهنگ اسلامی
۲۳	۲-۲- شرم در فرهنگ فارسی
۳۸	۳-۲- شرم در روانشناسی
۴۰	۴-۲- تعریف مفهوم هوش هیجانی و ابعاد هوش هیجانی
۴۰	۴-۲-۱- هوش چیست؟

- ۴۰ ۲-۴-۲- هیجان چیست؟
- ۴۲ ۲-۴-۳- هوش هیجانی چیست؟
- ۴۸ ۲-۴-۴- دیدگاه انتقادی
- ۵۰ ۲-۴-۵- محدودیتهای اندازه گیری هوش عاطفی و مهارت های اجتماعی
- ۵۲ ۲-۴-۶- تعریف ابعاد هوش هیجانی در مقیاس بار-ان (۱۹۹۷)
- ۵۴ ۲-۵-۵- اهمیت هوش هیجانی
- ۵۴ ۲-۵-۱-: در فرایند تفکر و یادگیری
- ۵۵ ۲-۵-۲-: در کاهش آسیب ها و استرس ها
- ۵۶ ۲-۵-۳-: در سلامت جسمانی
- ۵۶ ۲-۵-۴-: در کنترل هیجانات
- ۵۷ ۲-۵-۵-: در روابط اجتماعی
- ۵۹ ۲-۵-۶-: در مدیریت
- ۶۲ ۲-۵-۷-: در موفقیت افراد
- ۶۳ ۲-۶-۶- ادراک هیجانات
- ۶۵ ۲-۷-۷- ابراز هیجانات
- ۶۵ ۲-۸-۸- کنترل هیجانات
- ۶۷ ۲-۹-۹- منشأ مغزی و فیزیولوژی در ارتباط با هوش هیجانی
- ۶۸ ۲-۱۰-۱۰- ارتباط هوش هیجانی با کمرویی
- ۶۹ ۲-۱۱-۱۱- پیشینه تحقیق
- ۷۳ ۲-۱۲-۱۲- کمرویی
- ۷۳ ۲-۱۲-۱- تعریف کمرویی
- ۷۴ ۲-۱۲-۲- علائم کمرویی
- ۷۶ ۲-۱۲-۳- شیوع کمرویی
- ۷۷ ۲-۱۲-۴- عزت نفس
- ۷۸ ۲-۱۳-۱۳- مهارت های اجتماعی
- ۷۹ ۲-۱۴-۱۴- علل نقص در مهارت های اجتماعی
- ۸۰ ۲-۱۵-۱۵- روابط بین فردی
- ۸۱ ۲-۱۶-۱۶- اهمیت گروه ها

- ۱۷-۲- دیدگاه‌های توجیه کمرویی ۸۲
- ۱۸-۲- خلاصه و نتیجه گیری ۸۷

فصل سوم: روش پژوهش

- ۱-۳- نوع پژوهش ۹۱
- ۲-۳- جامعه آماری و حجم نمونه ۹۱
- ۳-۳- ابزار و مقیاس پژوهش ۹۱
- ۱-۳-۳- پرسشنامه هوش هیجانی بار-ان (۱۹۹۷) ۹۱
- ۲-۳-۳- پرسشنامه کمرویی پورمقداد (۱۳۸۲) ۹۳
- ۳-۳-۳- آزمون گروه سنجی ۹۳
- ۴-۳- فن گروه سنجی ۹۴
- ۱-۴-۳- روایی و پایایی آزمون گروه سنجی ۹۵
- ۲-۴-۳- طرز تهیه سئوال‌ات گروه سنجی ۹۵
- ۵-۳- روش اجرای پژوهش ۹۶
- ۶-۳- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات ۹۷

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده های پژوهش

- ۱-۴- جداول آمار توصیفی در پسران و دختران نوجوان ۱۰۰
- ۲-۴- خلاصه نتایج بررسی فرضیات و یافته های دیگر تحقیق ۱۰۵

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۱-۵- بحث کلی ۱۱۱
- ۲-۵- بحث و نتیجه گیری درباره فرضیات تحقیق ۱۱۴
- ۳-۵- بحث درباره یافته های دیگر تحقیق ۱۱۹
- ۴-۵- محدودیت های تحقیق ۱۲۴
- ۵-۵- پیشنهادها ۱۲۵
- منابع ۱۳۲

فهرست جداول:

- جدول ۴-۱- آمار توصیفی در کل نوجوانان ۱۰۰
- جدول ۴-۲- آمار توصیفی در دختران ۱۰۱
- جدول ۴-۳- آمار توصیفی در پسران ۱۰۲
- جدول ۴-۴- نتایج میانگین و انحراف معیار هوش هیجانی، کمرویی، محبوبیت اجتماعی، معدل و خرده مقیاس های هوش هیجانی به تفکیک جنسیت ۱۰۳
- جدول ۴-۵- (رابطه بین هوش هیجانی کل با کمرویی) ۱۰۵
- جدول ۴-۶- (رابطه بین هوش هیجانی کل با محبوبیت اجتماعی) ۱۰۶
- جدول ۴-۷- (مقایسه هوش هیجانی کل در دختران و پسران نوجوان) ۱۰۶
- جدول ۴-۸- (مقایسه کمرویی بین دختران و پسران نوجوان) ۱۰۷
- جدول ۴-۹- (رابطه بین هوش هیجانی با معدل تحصیلی) ۱۰۷
- جدول ۴-۱۰- (رابطه بین محبوبیت اجتماعی با کمرویی) ۱۰۷
- جدول ۴-۱۱- (رابطه بین کمرویی با معدل تحصیلی) ۱۰۸
- جدول ۴-۱۲- (رابطه بین محبوبیت اجتماعی با معدل تحصیلی) ۱۰۸
- جدول ۴-۱۳- (مقایسه محبوبیت اجتماعی بین دختران و پسران) ۱۰۸
- جدول ۴-۱۴- (مقایسه معدل تحصیلی بین دختران و پسران) ۱۰۹

فهرست اشکال:

- ۲-۱- مدل برادبری و گریوز ۴۴
- ۲-۲- مدل بار-ان (۲۰۰۵) ۴۷

فصل اول:

مقدمه و بیان مساله

مقدمه

کارآمدی فرد در مسائل فردی و اجتماعی به طور قابل ملاحظه ای توسط تجربه های هیجانی و نحوه مواجهه و انطباق با رویدادها تعیین می شود به طور کلی توانایی های هیجانی رفتار و پیامدهای زندگی را پیش بینی می کنند. لذا برای موفقیت در زندگی اهمیت دارند. مطالعات اخیر دانشمندان نشان می دهد در زندگی اجتماعی انسان میان احساس و تفکر، همبستگی بنیادی وجود دارد. عاطفه می تواند فرایند تفکر و محتوای فکر، قضاوت و رفتار را تحت تاثیر قرار دهد. نخستین بار ثرندایک^۱ (۱۹۲۰) توانایی های اجتماعی را جزئی از هوش عنوان کرد و هوش هیجانی در سال ۱۹۹۵ توسط دانیل گلمن^۲ شهرت جهانی یافت. یکی از دلایل اقبال عمومی به این بحث تفاوت هوش هیجانی با بهره هوشی در امکان آموزش و افزایش آن در طول عمر، برخلاف بهره هوشی است. این موضوع مورد توجه دانشمندان علوم رایانه ای نیز قرار گرفته است اما هوش مصنوعی رایانه ها و ربات ها هیچ وقت از نیروی هدایتی که انگیزش ها و هیجان ها به ما می دهند برخوردار نیستند. چارلز داروین نیز عنوان کرد که توانایی های دوگانه فرستادن و خواندن احساسات در تکامل بشر نقش بسزایی داشته است و اهمیت آن در ایجاد نظم اجتماعی است. در تکامل بشر هیجانات منفی مانند ترس و خشم بدون شک دارای ارزش بی شماری برای بقا بوده است. (گلمن، ۱۳۸۳)

با توجه به تاکید دانشمندان بر نقش هوش هیجانی در روابط بین فردی در پاسخ به این سؤال که چرا هوش هیجانی برابر یا برتر زنان در مقایسه با مردان منجر به

1. Thorndike

2. D. Goleman

موقعیت اجتماعی برابری برایشان نشده است؟ به بررسی رابطه همبستگی هوش هیجانی با کمرویی و محبوبیت اجتماعی در نوجوانان می پردازیم. گرچه بلوغ دختران معمولاً جلوتر از پسران بوده و بلوغ جسمانی با تغییرات روحی و عاطفی زیادی همراه است ولی شرایط مشابه اجتماعی، نقش های مشابه و انتظارات یکسان والدین و سیستم آموزشی در دوران کودکی و نوجوانی برای دو گروه پسران و دختران باعث تشابه علائق و اهداف آنها در این مقطع سنی است درحالیکه با افزایش سن و تغییر نقش ها در صحنه اجتماع، تفاوت های روانی و اجتماعی آنها افزایش می یابد به طوریکه با افزایش سن، پسران در مورد پسران تصور بهتری داشته و دختران به تدریج جنسیت خود را بی ارزش می شمارند. (زنجانی زاده، ۱۳۸۲) از آنجا که همواره موانع بر سر راه موفقیت اجتماعی زنان نسبت به مردان بیشتر است لذا برای موفقیت دختران تلاش و کوشش مضاعف و هوش هیجانی فراوانی لازم است به خصوص دختران و زنان در ابعاد کنترل هیجانات و تحمل فشار روانی (باتوجه به نتایج تحقیقات انجام شده) به تقویت و توجه بیشتری نیاز دارند. در تعریف هوش هیجانی ملاحظه می شود که ابعاد گسترده ای از ویژگی های فردی و مولفه های بین فردی وجود دارد و تمایل بسیاری از روانشناسان از جمله بار-ان در این جهت است که هوش هیجانی را به صورت قابلیت عاطفی اجتماعی تعریف کنند. به این ترتیب در کنار مقیاس های خودسنجی، روش های مکملی مانند گروه سنجی نیز سودمند است. در این تحقیق نیز بر ابعاد اجتماعی هوش هیجانی تاکید بیشتری شده است.

۱-۱- بیان مساله

تحقیقات گوناگون نشان می دهد که تقریباً ۸۰٪ موفقیت های افراد در ابعاد مختلف زندگی ناشی از هوش هیجانی آنهاست. (اشترن برگ ۱۹۹۷، بار-ان ۲۰۰۰، گاردنر ۱۹۸۳، نقل از خسرو جاوید، ۱۳۸۱) با این ادعا این تصور پیش می آید که افراد با هوش هیجانی بالاتر از افراد دیگر شانس موفقیت بیشتری دارند.

از طرفی نتایج تحقیقات مختلف نشان دهنده برابری و گاهی برتری دختران در هوش هیجانی کل و خرده مقیاس های آن نسبت به پسران می باشد:

۱. تشابه زنان و مردان در هوش هیجانی کل: (گلمن، ۱۹۹۵)، (دینی، ۱۳۸۲)، (گلستان جهرمی، ۱۳۸۳)

۲. برتری زنان بر مردان در هوش هیجانی کل: (سیاروچی، چان و کاپوتی، ۱۹۹۹، نقل از خسرو جاوید، ۱۳۸۱)، (دهشیری ۱۳۸۱، نقل از حکیم جوادی واژه ای، ۱۳۸۳)، (حکیم جوادی واژه ای، ۱۳۸۳)، (خسرو جاوید، ۱۳۸۱)، (حمیدی، ۱۳۸۴)

در مورد خرده مقیاس های هوش هیجانی نیز برتری زنان در ادراک هیجانی و ابراز هیجانان، نتیجه مشترک و مشابه همه تحقیقات مطالعه شده از داخل و خارج کشور بود:

(مایر، سالووی، کارسیو^۱، ۲۰۰۱)، (سیاروچی، چان و کاپوتی، ۱۹۹۹، ورتلب، ۱۹۸۷، نقل از خسرو جاوید، ۱۳۸۱)، (گلمن، ۱۹۹۵)، (کریک، کریکورین، ۲۰۰۲، دهشیری ۱۳۸۱، نقل از حکیم جوادی واژه ای، ۱۳۸۳)، (حکیم جوادی واژه ای، ۱۳۸۳)، (دینی، ۱۳۸۲)، (حمیدی، ۱۳۸۴) و تنها از نظر خرده مقیاس کنترل هیجانی در مقایسه بین زنان و مردان نتایج متفاوتی اعلام شده است به طوری که گاهی برتری مردان در کنترل هیجانی (گلمن، ۱۹۹۵)، (ورتلب، ۱۹۸۷، نقل از خسرو جاوید، ۱۳۸۱) (بار-ان، ۲۰۰۵)، (گلستان جهرمی، ۱۳۸۳) (جلالوند، ۱۳۸۴) و گاهی برابری در کنترل هیجانی (خسرو جاوید، ۱۳۸۱) (حمیدی، ۱۳۸۴) گزارش شده است.

باتوجه به موارد فوق این سوال مطرح می شود که چگونه در زنان با وجود برابری یا برتری در هوش هیجانی، این قابلیت موقعیت برابر یابهنتری نسبت به مردان برایشان فراهم نکرده است؟ آیا زنان برای موفقیت های اجتماعی و بهبود پایگاه اجتماعی خود نیاز به هوش هیجانی بالاتری دارند؟ یا در چه ابعادی از هوش هیجانی نیاز به تقویت و حمایت بیشتری دارند؟ آیا کنترل هیجانانی چون خجالت و کمروبی به افزایش هوش هیجانی و پایگاه اجتماعی نوجوانان کمک می کند؟ و چه تفاوت ها یا شباهت هایی از این جهت بین دختران و پسران نوجوان وجود دارد؟

1. Mayer-salovey-caruso

در این مطالعه تحلیل جنسیتی درمقطع سنی بلوغ درسال سوم راهنمایی درموضوع هوش هیجانی و کمرویی انجام می گیرد. وارتباط هوش هیجانی ومولفه های تشکیل دهنده آن با کمرویی در دو گروه دختران وپسران نوجوان موردارزیابی ومقایسه قرار می گیرد

۱-۲- دید گاه تحقیق:

در بخش نظری تحقیق بر اهمیت ابراز وجود وحذف اثرات کمرویی برای تقویت هوش هیجانی تاکیدمی شود بویژه در فرهنگ ایرانی که مفاهیم سنتی ودینی به صورت پیچیده ای در هم تنیده اند وتفکیک و تمایز مرزهای صفاتی چون شرم و کمرویی دشوار می نماید. گروهی می پندارند برخی صفات برای برخی اشخاص یاجنس خاصی مناسب است در حالی که گروهی دیگر معتقدند مطلوب بودن یانبودن صفات تابع شرایط وموقعیت هاست نه تابع جنسیت یا قومیت ونژاد.در این تحقیق نیز براینده دوم تاکید می شود.

تحقیق حاضر یک مطالعه بنیادی درروانشناسی اجتماعی است از دیدگاه کارکردگرایی کمرویی برای سلامت روان وبرقراری ارتباط اجتماعی مناسب ، نامطلوب می باشد و با رویکرد رفتارگرایی تغییر رفتار انسان ها با آموزش و تغییرسیستم پاداش دهی در جهت کارکرد مناسب امکان پذیر است. پس می توان کمرویی رابطرف یاتعدیل کرد وهوش هیجانی را افزایش داد تا پایگاه اجتماعی ومحبوبیت افرادی که فرصت ابراز وجود نداشته اند ترقی نماید. از طرف دیگرابراز وجود از انگیزه های اصلی رفتار انسانهاست و انسان با اراده خود سرنوشت خود را می سازد پس می تواند در هر شرایطی با باور توانایی های خود شایستگی های خود را مطرح نماید و برساختارهای اجتماعی تاثیر گذاشته آنها را درجهت دلخواه ومطلوب تغییر دهد.

نکته دیگر در مطالعات همبستگی این است که گاهی آنچه علت پدیده ای به نظر می آید ممکن است خود معلول ونتیجه عامل دیگری باشد که به طور غیر مستقیم باهر دو پدیده همبسته درارتباط است در اینجانبیز هوش هیجانی بالا می تواند نتیجه موفقیت های پیاپی افراد یا خوش بینی و رضایت آنها اززندگی باشد نه عامل و علت موفقیت های

اجتماعی.

به نظر می رسد هوش هیجانی پایین رضایت از زندگی و کیفیت روابط را کاهش می دهد اما شاید نوع ارتباط متفاوت باشد یعنی وقتی مردم در طول زندگیشان در شرایط دشوار قرار می گیرند مهارت های عاطفی خود را در درک و کنترل احساسات از دست می دهند. (سیاروچی، چان و کاپوتی، ۲۰۰۰)

فرض ما این است که کمرویی در زنان و دختران باتوجه به وضعیت اجتماعی بیشتر است حتی اگر در مقیاس خودسنجی کمتر گزارش شود چون زنان در صحنه مشارکت های اجتماعی دخالت محدود و تجربه کمتری داشته اند و در تمام دنیا از جمله ایران در عرصه سیاست و اقتصاد تجربه کمتر زنان موجب انزوا و کمرویی زنان و نادیده گرفتن آنها توسط مردان شده است. در نظریات فمینیست های پست مدرن مانند ایریگاره نادیده گرفتن وجود امر غایب یا پدیده ای که حضور کم رنگ تری دارد مردود است. (باقری، ۱۳۸۲) زنان و صفات زنانه همواره در انزوای تاریخی فراموش شده اند و به دلیل تجربه کمتر در مشارکت های گروهی از انسجام و قدرت کافی برای بهبود پایگاه اجتماعی خود برخوردار نبوده اند حال برای موفقیت اجتماعی بیشتر رفع کمرویی و تمرین جرات ورزی و تقویت ابراز وجود راهگشاست.

سخن دیگر در مورد اهمیت سطوح مختلف هوش هیجانی در موقعیت های متفاوت است مثلا در جایگاه هنر ابراز احساسات و شیوه های آن مهمتر از ابعاد هیجانی دیگر است و در موقعیت دفاعی کنترل هیجانات مفید و موثر است اما در بعد محبوبیت، افرادی که همدلی بیشتری دارند دوستان بیشتری را به گرد خود جمع می کنند.

۱-۳- دشواری سنجش هوش هیجانی

از آنجایی که همه مقیاس های خودسنجی از جمله مقیاس هوش هیجانی و کمرویی تنها از نظر قضاوت شخصی و شناخت ادراک و احساس و تمایلات افراد معتبر است. (سیاروچی، چان، کاپوتی، ۲۰۰۰)، (فرویدنتالر، نویباور، ۲۰۰۵) در بعد توانایی های اجتماعی یا عملی

مشاهدات جمعی و قضاوت گروهی اعتبار ارزش بالاتری دارد، بنابراین باتعیین پایگاه اجتماعی و میزان همبستگی نتایج گروه سنجی باآزمون هوش هیجانی بار-ان و کمروبی بر ابعاد اجتماعی هوش هیجانی و موفقیت فرد در مشارکت گروهی و روابط جمعی درگروه همکلاسان تاکید می شود. لذا گروه سنجی به عنوان یک روش موازی در تعیین هوش اجتماعی محسوب می شود. ضمناً باید توجه داشت که کمروبی خصلت روانی ثابتی نیست و در شرایط و موقعیت های متفاوت می تواند با شدت متغیر بروز کند به عنوان مثال فردی که خود را کمرو ارزیابی نمی کند یا در گروه همجنس با وضعیت مشابه جسور و پرجرات تلقی می شود ممکن است در گروه غیرهمجنس و یا در گروه نامشابه دچار عارضه کمروبی شود در حالیکه در گروه های همسان چنین تجربه ای نداشته است.

اهمیت هوش هیجانی با همه گستردگی آن در همه ابعاد قابل درک است اما در روش سنجش واقعی آن تردید وجود دارد. چون اندازه گیری مهارت های اجتماعی و ابعاد بین فردی با روش های خودسنجی صرف ممکن نیست. درعین حال تعریف هوش هیجانی نیز می تواند گسترده تر باشد. مفاهیم ارزشی و هدفمندی زندگی، مفاهیمی چون قناعت یا زیاده خواهی، خوش رویی یا بدخلقی، طمع ورزی، کینه، رقابت، احساس شرم ناشی از نقص یا شکست، آرامش و اطمینان قلبی در اثر اعتقادات اساسی و احساس پوچی یا بسیاری از مفاهیم دیگر که احساسات و هیجانات ما ریشه در آنها دارند جایشان در سنجش هوش هیجانی خالی است و برخی مفاهیم سنجش شده نیز می تواند بار معنی مفاهیم مشابه را در برداشته باشد مثلاً کسی که کنترل هیجانی بالایی دارد قطعاً در سطوح دیگر هیجانی یعنی ادراک و ابراز هیجانات نیز توانایی دارد یا کسی که همدلی مطلوبی دارد از روابط اجتماعی بهتری نیز برخوردار است. در مقیاس کمروبی نیز خودسنجی حتی در صورت بیان صادقانه پاسخگویان باز گویای واقعیت نیست بسا افرادی که از نظر خود بسیار کمرو یا بسیار شجاع معرفی می شوند ولی در واقع و در نظر اطرافیان آن گونه نیستند. به طور کلی پژوهش ها در زمینه سودمندی مقیاس های خودسنجی در میان نوجوانان کم است شاید به دلیل آنکه نوجوانان برای مقبولیت اجتماعی پاسخ های خود را تحریف می کنند یا این که بینش کافی درباره هوش هیجانی خود ندارند. (خسرو جاوید، ۱۳۸۱)

مزیت روش تحقیق حاضر توأم شدن باروش گروه سنجی است. تماس مکرر با مخاطبان و دسترسی آنها به محقق، دخالت مستقیم در تحقیق و حفظ هویت آنها تا حدود زیادی شائبه‌ی ابزاری شدن شخصیت نوجوانان را رد می‌کند.

۱-۴- اهداف تحقیق:

هدف کلی: بررسی رابطه هوش هیجانی با کمروبی و محبوبیت اجتماعی در دختران و پسران نوجوان.

هدف اصلی:

۱. ارزیابی رابطه هوش هیجانی و خرده مقیاس های آن با کمروبی در دختران و پسران نوجوان.

اهداف فرعی دیگر بررسی نقش هوش هیجانی در پایگاه اجتماعی افراد و مقایسه هوش هیجانی و کمروبی در دختران و پسران نوجوان است.

۲. ارزیابی رابطه هوش هیجانی و خرده مقیاس های آن با محبوبیت اجتماعی در دختران و پسران نوجوان.

۳. مقایسه میزان هوش هیجانی و خرده مقیاس های آن در دو گروه دختران و پسران نوجوان.

۴. مقایسه میزان کمروبی در دو گروه دختران و پسران نوجوان.

۱-۵- ضرورت انجام این تحقیق

باتوجه به اهمیت هوش هیجانی در پیش بینی موفقیت های فردی و گروهی و توانمندی اجتماعی (بارجوع به بند ۲-۵)، زنان نیز برای افزایش هوش هیجانی خود نیاز به تقویت ابعادی از هوش هیجانی چون تحمل فشارروانی و کنترل هیجانی دارند. از آنجا که کمروبی

در زنان نمود بیشتری دارد و در عرصه های اجتماعی مانع جدی برای حضور و مطالبه حقوق انسانی آنهاست با اصلاح باورهای فرهنگی و حمایت اجتماعی و استفاده از رویکرد شناختی و رفتار درمانی در قالب آموزش مهارت های زندگی به نوجوانان به خصوص دختران این احساس قابل تعدیل است و کاهش اضطراب و افزایش عزت نفس ناشی از آن موجب افزایش هوش هیجانی و توانمندی زنان می شود.

در این تحقیق به ابعاد بین فردی هوش هیجانی و کارایی اجتماعی آن توجه شده و رابطه کمرویی را با ابعاد مختلف هوش هیجانی در نوجوانان با مقایسه دختران و پسران بررسی خواهیم کرد. برای آنکه هم دختران از هوش هیجانی خود استفاده بهتری کنند و هم جامعه از این سرمایه انسانی بهره مند شود دختران می توانند با اهمیت دادن بیشتر به برخی از ابعاد هوش هیجانی به خصوص در مواردی که می تواند بر بهبود پایگاه اجتماعی آنها موثر باشد موقعیت اجتماعی خود را حتی در فضاهای مردانه نهادهای اجتماعی تقویت کرده و بهبود بخشند. در این تحقیق مقایسه دختران و پسران نوجوان نشان خواهد داد که از نظر میزان کمرویی و مولفه های مختلف هوش هیجانی، چه تفاوت هایی بین پسران و دختران وجود دارد. و در حال حاضر و در شرایط جامعه ما این ویژگی ها با محبوبیت اجتماعی نوجوانان چه رابطه ای دارد؟ گر چه شرایط ساختاری جامعه نقش بسزایی در امکان شکوفایی استعدادها و موفقیت افراد ایفا می کند ولی از آنجا که این موانع برای همه زنان مطرح است در شرایط کنونی عوامل فردی بیشترین نقش را در موفقیت زنان جامعه دارد و با تقویت همبستگی های گروهی امکان تغییر شرایط ساختاری نیز آسان تر خواهد بود. مطالعات حاضر سهم عوامل درون فردی را در افزایش هوش هیجانی و محبوبیت گروهی در نوجوانان تعیین می کند. هر چند تاکید ما بر توانمندسازی دختران نوجوان است ولی روش مقایسه جنسیتی نتایج سودمندی برای کارآمدی نوجوانان به طور کلی به دنبال خواهد داشت.

۱-۶- کاربردهای تحقیق:

۱-۶-۱- معرفی الگوهای مطلوب شرم در فرهنگ ملی و تمایز آن از کمرویی.